Dosarul nr. 4r-2975/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23179080-02-4r-08072024 Judecător Veaceslav CERNALEV

D E C I Z I E
în numele Legii

06 mai 2025 **mun.Chişinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Silvia CECAN
Judecători: Denis BĂBĂLĂU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către agentul constatator Alexandru ABABII, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7328/2023 din 22 mai 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 341564 din 23 august 2023 în privința lui **LEAHU Iurie** în temeiul art.235 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 12.12.2023 până la 22.05.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 08.07.2024 până la 06.05.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La 23 august 2023, agentul constatator din cadrul Direcției poliției de patrulare a Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, PELCIUC Irina, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. DCT03 341564, prin care cet. LEAHU Iurie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art.235 alin.(1) Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 9 (nouă) unități convenționale, ceea ce constituie 450 (patru sute cincizeci) lei, cu aplicarea a 3 (trei) puncte de penalizare, fiind reținut în sarcina acestuia că, la 18 noiembrie 2022, ora 20 și 25 min., pe str. *****din mun. Chișinău, conducea mijlocul de transport de model „*****”, cu n/î „*****”, a comis încălcarea pct.11 lit.b) al Regulamentului circulației rutiere, prin care, Conducătorul de vehicul este obligat „în timpul deplasării să poarte centura de siguranță şi să se asigure că şi pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea”.

La rândul său, avocatul Valeriu DUMITRIU, în interesele cet. LEAHU Iurie, la 06 decembrie 2023, a înaintat o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la

contravenție seria/nr. DCT03 341564 din 23 august 2023, solicitând anularea acestuia și, respectiv, a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației, a relatat apărătorul făptuitorul că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în absența făptuitorului, pe caz nefiind respectate prevederile art.444 Cod contravențional, și nici alte norme referitoare la derularea procesului.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7328/2023 din 22 mai 2024,* a fost admisă contestația depusă de către avocatul Valeriu DUMITRIU, în interesele cet. LEAHU Iurie, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 341564 din 23 august 2023, încheiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, în baza art.235 alin.(1) Cod contravențional și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

A fost declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 341564 din 23 august 2023, încheiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, în baza art.235 alin.(1) Cod contravențional și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

În temeiul art.461 coroborat cu art.445 alin.(2) Cod contravențional, a fost încetat procesul contravențional pornit în privința cet. LEAHU Iurie, născut la *****, IDNP *****, pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de art.235 alin.(1) Cod contravențional

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Alexandru ABABII a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7328/2023 din 22 mai 2024, prin care să fie dispusă, rejudecarea cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, de către instanța de fond nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, fiind interpretate eronat normele de drept.

Astfel, instanța de judecată a elucidat şi a dat apreciere numai argumentelor expuse de către intimat, pe care le-a considerat întemeiate, fără a lua în considerare argumentele şi probele, prezentate şi invocate de recurent.

La caz, instanța de judecată la adoptarea hotărârii nu a respectat condițiile prevăzute de art.458 Cod contravențional, și a încetat procesul verbal cu privire la contravenție fără a examina fondul cauzei. Mai mult reține că deși de către agentul constatator au fost administrate probe privind existența contravenției, or instanța nu a luat în calcul că contravenția a avut loc iar omiterea completării locul și timpul contravenției nu poate duce la încetarea procesului verbal cu privire la contravenție, deoarece fapta a avut loc și a fost consumată.

Agentul constatator a indicat că la materialele cauzei au fost prezentate probe ce confirmă vinovăția contravenientului, LEAHU Iurie, în săvârșirea contravenției imputate. La fel, a susținut că agentul constatator a respectat normele procesuale.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate şi cercetate de prima instanţă, Colegiul penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de agentul constatator Alexandru ABABII împotriva Hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7328/2023 din 22 mai 2024*, *cu casarea integrală a hotărârii şi dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri:; *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța

de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

7. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional al Republicii Moldova, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

8. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că prin procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. DCT03 341564, întocmit de către agentul constatator din cadrul Direcției poliției de patrulare a Inspectoratului Național de Securitate Publică, PELCIUC Irina, la 23 august 2023, cet. LEAHU Iurie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art.235 alin.(1) Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 9 (nouă) unități convenționale, ceea ce constituie 450 (patru sute cincizeci) lei, cu aplicarea a 3 (trei) puncte de penalizare, fiind reținut în sarcina acestuia că, la 18 noiembrie 2022, ora 20 și 25 min., pe str. *****din mun. Chișinău, conducea mijlocul de transport de model „*****”, cu n/î „*****, a comis încălcarea pct. 11 lit. b) al Regulamentului circulației rutiere, prin care, Conducătorul de vehicul este obligat „în timpul deplasării să poarte centura de siguranță şi să se asigure că şi pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea”.

Acțiunile lui LEAHU Iurie au fost încadrate în prevederile art.235 alin.(1) Cod contravențional, *încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță, a vestei de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reținere pentru copii şi a căștii de protecție a motociclistului care se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.*

În legătură cu faptele date i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 341564 din 23 august 2023, prin care LEAHU Iurie i-a fost aplicată o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 9 unități convenționale, echivalentul a 450 lei și 3 puncte de penalizare

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 341564 din 23 august 2023 cu încălcarea prevederilor art.443, a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința lui LEAHU Iurie, dat fiind faptul că agentul constatator a omis să se conformeze cadrului legal prevăzut de prevederile art. 443 Cod contravențional, iar în asemenea împrejurări, instanța de judecată a procedat la declararea nulității procesului verbal cu privire la contravenție..

9. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii atacate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui

control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke şi Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Colegiul notează că prin prisma prevederilor ce guvernează spața dedusă judecății reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenții.

Instanța de recurs menționează că, contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

10. Colegiul consideră că instanța de fond a încetat procesul contravențional din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, la materialele cauzei sunt anexate procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr DCT03 341564 din 23 august 2023 întocmit în privința LEAHU Iurie în baza art. 235 alin.(1) Cod contravențional și imaginea foto prin care se elucidează cu claritate modelul mașinii „ *****” și numărul de înmatriculare „*****, prin care se constată că la data de 18 noiembrie 2022, ora 20 și 25 min, pe str. *****din mun. Chișinău, conducătorul auto, conducând automobilul a comis încălcarea pct.11 lit.b) al Regulamentului circulației rutiere, prin care, *conducătorul de vehicul este obligat „în timpul deplasării să poarte centura de siguranță şi să se asigure că şi pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea”.*

11. Cu referire la temeiurile de nulitate invocate de instanța de judecată în hotărâre, Colegiul penal ține să precizeze faptul că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem”* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art. 443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional.

Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; aducerea la cunoştința contravenientului şi a victimei a drepturilor şi

obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecțiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei.

Legiuitorul la art. 445 alin.(1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința ***nulității absolute**, care intervine în mod imperativ*, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, *în cazul neconsemnării în procesul verbal* cu privire la contravenție a mențiunilor privind ***numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna***.

La fel Colegiul reține că potrivit prevederilor art.445 alin.(2) Cod contravențional, legiuitorul a reglementat faptul că ***celelalte încălcări ale art.443*** sau ale altor norme imperative din prezentul cod ***pot să ducă la nulitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție ***doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.***

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional și declarând nul procesul verbal cu privire la contravenție din motive formale.

Astfel, Curtea a menționat în pct. 42 din Hotărârea din data de 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 445 și art. 461 Cod Contravențional că *sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră incit cei vulnerabili să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.*

Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată (Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, însă urma ca instanța de judecată să constate dacă învinuirea a fost formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

Colegiul notează că la rubrica „ *prin ce a comis contravenția prevăzută la art. ”* este indicat încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, prin urmare instanța de fond urma să constate

dacă, mențiunile date pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

De menționat că procesul-verbal de constatare și a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. *După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția veridicității.*

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Astfel, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, *Colegiul nu a constatat careva încălcări care ar rezulta în necesitatea anulării acestora iar forța probantă a lor nu a fost înlăturată, în privința cărora se atestă o prezumție de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.*

Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond la cercetarea materialului probator nu a dat nici o apreciere a probelor prin coroborarea reciprocă a acestora, precum și nu a luat în considerație probele prezentate de agentul constatator care atestă încălcarea imputată lui LEAHU Iurie, or potrivite prevederilor art. 425 alin.(2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Subsidiar, reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul încetării procesului contravențional, întocmit de către agentul constatator, în privința lui LEAHU Iurie în baza art.235 alin.(1) Cod contravențional, or instanța de judecată constatând încălcările admise de agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a motivat soluția sa privind nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție în situația în care aceste încălcări ar afecta în mod esențial fondul cauzei.

Or sub acest aspect Colegiul analizând hotărârea instanței de judecată în raport cu materialele cauzei contravenționale atestă că omisiunile admise de agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție și reținute de instanța de judecată în Hotărârea sa din 22 mai 2024 se încadrează în prevederilor art.445 alin.(2) Cod contravențional, însă sub acest aspect instanța de judecată nu a argumentat și motivat dacă încălcările admise afectează în mod esențial fondul cauzei astfel încât să poată duce la nulitatea procesului verbal întocmit în privința lui LEAHU Iurie.

12. Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999). De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise privind admisibilitatea probelor (a se vedea, de exemplu, Schenk împotriva Elveției, 12 iulie 1988, § 46 și Lhermitte împotriva Belgiei [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), iar prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblu a avut un caracter echitabil (Svetina împotriva Sloveniei, 22 mai 2018, § 43).

Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional, or instanța face referire la faptul că de către agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a fost respectate prevederile art.443 Cod contravențional, omițând să motiveze dacă aceste încălcări afectează în mod esențial fondul cauzei în situația în care la materialele cauzei sunt anexate probe care demonstrează pe deplin vinovăția contravenientului în comiterea contravenției imputate.

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Prin urmare potrivit materialelor cauzei contravenționale sunt anexate probele prin care agentul constatator și-a susținut învinuirea adusă contravenientului circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare, or la emiterea soluției de încetarea a procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenționale instanța de fond nu a examinat procesul verbal cu privire la contravenție în cumul cu celelalte probe anexate la materialele cauzei contravenționale, circumstanțe care au fost elucidate cu deosebită precizie și claritate în conținutul procesului verbal cu privire la contravenție.

Mai mult conform prevederilor art.440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la

contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Colegiul conchide că fapta reținută de către agentul constatator prin procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 341564 din 23 august 2023 întrunește elementele constitutive ale acestei contravenții, iar toate argumentele la care a făcut trimitere instanța nu determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție, atâta timp cât aceasta nu generează existența unui viciu fundamental, care ar afecta în mod esențial fondul cauzei. Reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul de încetarea a procesului contravențional intentat în privința lui LEAHU Iurie în baza art.235 alin.(1) Cod contravențional. Or, instanța de fond a expus circumstanțele de fapt ale cauzei fără a da o aprecierea acțiunilor și probelor prezentate de către agentul constatator, ba mai mult o simplă invocare a prevederilor legale nu constituie o hotărâre motivată prin prisma art.462 Cod Contravențional, iar temeiurile indicate în hotărârea respectivă, vin în contradicție cu materialele cauzei și circumstanțele stabilite la caz.

Conform art.374 alin.(3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte. Respectiv, aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanței de recurs să examineze cauza contravențională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare.

Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional. În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele și, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește aprecierea tuturor probelor prezentate de agentul constatator.

Colegiul penal mai reține că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de agentul constatator și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual. În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

13. Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de

agentul constatator. Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare”.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator Alexandru ABABII, a casa Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7328/2023 din 22

mai 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

14. Conducându-se de prevederile art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de agentul constatator Alexandru ABABII.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7328/2023 din 22 mai 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 341564 din 23 august 2023 în privința lui **LEAHU Iurie** în temeiul art.235 alin.(1) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Silvia CECAN**

Judecătorii **Denis BĂBĂLĂU**

Vitalie BUDECI